

Huvudman

Haninge kommun
utbildningsforvaltningen@haninge.se

Beslut

Datum 2024-11-27

Dnr 2024:5830

Sida 1 (13)

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Åbyskolan i Haninge kommun

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Haninge kommun att senast den **13 februari 2025** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brist rörande anmälan om behov av särskilt stöd. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Haninge kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Haninge kommun ska vidta följande åtgärder

Anmälan om behov av särskilt stöd

Se till att rektorn senast den 13 februari 2025, tillsammans med mentorer och samtliga lärare som bedriver och därmed ansvarar för undervisningen, identifierar och dokumenterar vilka elever som, trots extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, befaras inte uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper eller de betygskriterier som minst ska uppfyllas. Huvudmannen ska redovisa hur många anmälningar om elevers behov av utredning av särskilt stöd som getts in till rektorn från och med den 27 november 2024 till och med 13 februari 2025. (3 kap. 7 § skollagen)

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen Haninge kommun en anmärkning avseende brist rörande åtgärdsprogramms utformning. Haninge kommun ska senast den 13 februari 2025 vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalad brist. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen. Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser extra anpassningar, utredning om särskilt stöd, mottagande av nyanlända elever, kränkande behandling och anmälan till socialnämnden.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen@skolinspektionen.se eller per post till Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2024:5830) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk-och väsentlighetsanalys under hösten 2024 inlett en tillsyn av Åbyskolan som är en F-9 skola i Haninge kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Åbyskolan följer gällande bestämmelser om mottagande av nyanlända elever, extra anpassningar och anmälan om behov av särskilt stöd, utredning om särskilt stöd och åtgärdsprogram, kränkande behandling och anmälan till socialnämnden.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt lektionsobservationer mellan 9 och 15 oktober 2024. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat plan mot kränkande behandling, kränkingsutredningar, individuella utvecklingsplaner, utredningar av särskilt stöd, åtgärdsprogram och pedagogiska kartläggningar. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Extra anpassningar och anmälan om behov av särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Extra anpassningar

I intervju med elever uppger de att det finns olika typer av stöd de kan få när de har svårt i något ämne. De uppger att de har tillgång till olika hjälpmedel såsom timetimer, hörselkåpor, trampmaskiner, skyltar med bokstäver och knappar de kan räkna med. Det finns även möjlighet att gå på studiestöd efter skolan.

I intervjuer med lärarna och representanter för elevhälsan framkommer det att lärarna dagligen arbetar med extra anpassningar för eleverna. Lärarna uppger att de har många extra anpassningar för hela klassen som de tror är nyttigt för alla elever, och sedan har vissa elever specifika behov och får anpassningar utifrån det. De har bland annat hörselkåpor, skärmar, bildstöd och arbetar även med elevers placeringar i klassrummet. Lärarna uppger att de sätter in extra anpassningar för eleven när de befارar att eleven inte kommer att uppfylla de kriterier av kunskaper som minst ska uppfyllas och om det inte är tillräckligt anmäler de det till rektorn. Representanter för elevhälsan upplever att lärarna gör en anmälan vid de här fallen. Och rektorn anger att när lärarna är oroliga för om eleverna kommer nå kunskapsmålen i ämnena så gör de en anmälan.

Anmälan om behov av särskilt stöd

Av intervjuer med lärare, representanter för elevhälsan och rektorn framkommer det att skolans personal från och med höstterminen 2024 fått nya rutiner gällande arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd. Skolan har haft tre rektorer sedan 2021 och nuvarande rektor tillträdde tjänsten i februari 2024. Lärarna uppger att rektorernas direktiv gällande detta område har sett olika ut. Lärarna uppger att den nya rutinen inte hunnit etableras hos personalen än, men upplever att den nya rutinen är mer strukturerad.

Av de olika intervjugrupperna uppfattas det att det tidigare inte varit tydligt när en anmälan om att en elev befارas att inte nå de kriterier för bedömning av kunskaper eller betygskriterier som minst ska uppfyllas har gjorts. Rektorn uppger att det inte varit tydligt för elevhälsan när elever anmäls och personalen inte haft en gemensam bild på hur det ska fungera. Rektorn och elevhälsans representanter förklarar att innan den nya rutinen skrevs pedagogiska kartläggningar i samband med att elever gavs extra anpassningar och när de befardes att inte nå kunskapsmålen. Rektorn

förklarar att kartläggningarna inte är att se som att en anmälan om behov av utredning av särskilt stöd gjorts. Dessa kartläggningar skrivs av lärarna. Pedagogiska kartläggningar beskriver hur eleverna ligger till kunskapsmässigt i olika ämnen och eventuellt vilka svårigheter och behov av insatser eleverna har. Numera ska pedagogiska kartläggningar göras när extra anpassningar inte är tillräckligt för eleven, enligt elevhälsans representanter.

Skolinspektionen har fått del av individuella utvecklingsplaner med kunskapsomdömen för elever på skolan höstterminen 2023 och vårterminen 2024. Det har ställts frågor om elever med "ännu ej godtagbara" resultat i flera ämnen och det begärdes även att få del av deras eventuella utredningar om elevs behov av särskilt stöd och åtgärdsprogram.

Av elevernas individuella utvecklingsplaner och intervjuer med lärare, elevhälsans representanter och rektorn framkommer det att det finns fyra elever som befaras att inte nå de kriterier för bedömning av kunskaper eller betygskriterier som minst ska uppfyllas i flera ämnen trots att de har extra anpassningar, och vilka inte har anmälts till rektorn för att utredas för behov av särskilt stöd. Rektorn uppger att de inte har mottagit en anmälan för dessa elever. Det förklaras att tre av dessa elever är nyanlända elever, att de har svårigheter i flera ämnen och att bristande kunskaper i svenska språket är hindret. Två av dessa elever har studiehandledning på modersmålet och alla fyra läser svenska som andraspråk. Tre av dessa elever har pedagogiska kartläggningar. Rektorn uppger att dessa elever behandlas på samma sätt som övriga elever gällande extra anpassningar och särskilt stöd.

Av informationsinhämtningen framgår att skolan inte har nyanlända elever med prioriterad timplan och enligt en representant från elevhälsan har skolan inga förberedelseklasser.

Rättslig reglering

Om det inom ramen för undervisningen, genom resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt. (3 kap. 5 § skollagen)

Om det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots

att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. (3 kap. 7 § skollagen)

Enligt förarbetena behöver en utredning om särskilt stöd inte göras och särskilt stöd behöver inte sättas in, om elevens stödbehov bedöms kunna tillgodoses genom en åtgärd till stöd för nyanlända vars kunskaper har bedömts enligt 3 kap. 12 c §. För alla elever gäller att om det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås ska eleven som huvudregel först ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen innan behovet av särskilt stöd utreds. För nyanlända elever tillkommer att särskilda åtgärder kan vidtas för att tillgodose denna gruppens särskilda behov, t.ex. delvis undervisning i förberedelseklass och/eller prioriterad timplan, innan behovet av särskilt stöd behöver utredas. Det kan dock redan under arbetet med att bedöma en nyanländ elevs framkomma indikationer på att eleven har ett stödbehov, som inte enbart kan tillgodoses genom extra anpassningar eller åtgärder till stöd för nyanlända. (prop. 2014/15: 45 s. 57)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det inte framkommer annat än att Haninge kommun uppfyller författningarnas krav gällande extra anpassningar. Skolinspektionen bedömer dock att det finns brister i Åbyskolans arbete gällande anmälan till rektorn för utredning av elevs behov av särskilt stöd.

Av utredningen framgår visserligen att elever ges extra anpassningar vid behov och att lärarna skriver pedagogiska kartläggningar. Enligt rektorn har kartläggningarna genomförts när extra anpassningar gavs till eleven, och enbart det förhållanden att eleven har en sådan kartläggning sedan tidigare innebär inte att eleven har anmälts till rektorn eller elevhälsan. Av utredningen framgår således att det finns fyra elever på skolan som befaras att inte nå de kriterier för bedömning av kunskaper eller betygskriterier som minst ska uppfyllas, trots att de har extra anpassningar, men som inte anmälts till rektorn för utredning av behov av särskilt stöd. Av skollagen framgår att en elev som befaras att inte nå de kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar, ska anmälas till rektorn. Att det finns elever på Åbyskolan som befaras att inte uppfylla de betygskriterier för bedömning av kunskaper eller betygskriterier som minst ska uppfyllas trots extra

anpassningar utan att de anmälts till rektorn är en brist. Att dessa elever är nyanlända påverkar inte bedömningen, då nyanlända elever ska anmälas på samma sätt som övriga elever.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Haninge kommuns verksamhet vid Åbyskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller anmälan om behov av särskilt stöd. Det finns därför skäl att förelägga Haninge kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Anmärkning

Åtgärdsprogram

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Rektorn förklarar att utredningar om elevs behov av särskilt stöd avslutas med att hon beslutar om åtgärdsprogram ska utarbetas eller inte. Rektorn, elevhälsans representanter och lärare uppger att elev och vårdnadshavare underrättas om beslutet om åtgärdsprogram och rektorn uppger att de även underrättas om hur det går till att överklaga ett beslut. Information om hur man kan överklaga ett åtgärdsprogram finns angivet på själva åtgärdsprogrammet.

Det framgår att skolan har elever med anpassad studiegång och rektorn och elevhälsans representanter uppger att det är rektorn som fattar beslut om det.

Av intervjuer med lärare, elevhälsan och rektorn framkommer det att eleverna ges det särskilda stöd som framgår av deras åtgärdsprogram.

Skolinspektionen har granskat några åtgärdsprogram som inlämnats. Av de framgår elevens behov av särskilt stöd, vem som ansvarar för de olika åtgärderna, att det är rektorn som fattat beslut och att det finns information om hur man kan överklaga beslutet till Skolväsendets överklagandenämnd. Det finns uppgifter om uppföljning och utvärdering, när de ska ske och vem som ansvarar för uppföljning och utvärdering. I två åtgärdsprogram finns uppgifter om vem som ansvarar för åtgärderna men det finns inte uppgifter om vem som ansvarar för uppföljning och utvärdering av åtgärdsprogrammet.

Rektor och elevhälsans representanter uppger att åtgärdsprogrammen utvärderas och följs upp och att det är angivet vem som ansvarar för det samt när det ska ske. Det är oftast mentorn och specialläraren som gör det. Lärare bekräftar att åtgärdsprogrammen utvärderas.

Rättslig reglering

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas.

Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Rektorn får inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges i en särskild undervisningsgrupp, enskild undervisning, i form av distansundervisning eller i form av anpassad studiegång.

Om en utredning om elevs behov av särskilt stöd visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas. (3 kap. 9 § skollagen)

Ett beslut om åtgärdsprogram som fattas av rektorn enligt 3 kap. 9 § skollagen får överklagas hos Skolväsendets överklagandenämnd (28 kap. 16 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Haninge kommun brister gällande åtgärdsprogramms utformning. Skolinspektionen bedömer att det inte framkommer annat än att huvudmannen uppfyller författningarnas krav inom området i övrigt.

Av utredningen framgår visserligen att det efter varje utredning om elevs behov av särskilt stöd fattas ett beslut av rektorn om att utarbeta åtgärdsprogram eller att inte utarbeta åtgärdsprogram. Eleven och dess vårdnadshavare underrättas om det fullständiga innehållet i beslutet och hur det går till att överklaga beslutet till Skolväsendets överklagandenämnd. Det framkommer att skolan har elever med beslut om anpassad studiegång som rektorn fattat beslut om. Vidare framkommer det att eleverna ges det särskilda stöd som framgår av deras åtgärdsprogram.

Vidare framgår av utredningen att åtgärdsprogram som granskats innehåller uppgifter om elevens behov av särskilt stöd, vem som ansvarar för åtgärderna och när uppföljning och utvärdering av åtgärdsprogrammet ska göras. Av utredningen framgår dock att det finns två åtgärdsprogram

som saknar uppgift om vem som ansvarar för uppföljning och utvärdering av åtgärderna i programmet. Av skollagen framgår att ett åtgärdsprogram ska innehålla uppgifter om vem som är ansvarig för uppföljning respektive utvärdering av åtgärderna. Att Åbyskolan har åtgärdsprogram som saknar uppgifter om vem som är ansvarig för uppföljning respektive utvärdering av åtgärderna är således en brist.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. Haninge kommuns verksamhet vid Åbyskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller åtgärdsprogram utformning. Utredningen visar att enbart två av de granskade åtgärdsprogrammen har brister vad gäller dess formkrav och att alla granskade åtgärdsprogram i vart fall innehåller uppgifter om vem som ansvarar för åtgärderna. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristen som mindre allvarlig och finner därför skäl att tilldela ange Haninge kommun en anmärkning.

Områden utan konstaterade brister

Utredning om särskilt stöd

Lärare på lågstadiet uppger i intervju att de inte vet eller inte tror att det finns elever som anmälts till elevhälsan utan att de fått en utredning om behov av särskilt stöd inledd. De förklarar att inte alla deras elever som behöver ett åtgärdsprogram har ett sådant. Lärarna i mellanstadiet upplever att det finns fler elever som är i behov av särskilt stöd än vad som faktiskt får det. De vet inte om det finns anmälningar som inte resulterat i en inledd utredning om särskilt stöd.

Vid intervju med elevhälsan uppger en representant att efter att elever har anmälts för att de befars att inte nå de betygsriterier som minst ska uppfyllas trots extra anpassningar så leder det ibland till en utredning om elevs behov av särskilt stöd, om åtgärden finns att sätta in. Det är den bristen de försöker rätta till. Till exempel kan de inte erbjuda elever särskilt stöd i matematik i form av en speciallärare i ämnet, trots att eleven behöver det. Flera representanter uppger att bristen är att utredningar om elevs behov av särskilt stöd inte skrivs för att de tidigt vet att åtgärdsprogram inte kommer att behöva upprättas. En representant uppger att de måste bli bättre på att göra en utredning om elevs behov av särskilt stöd oftare. På fråga om de kan ge ett konkret exempel där utredning inte gjorts trots anmälan svarar de att inte kan det nu, men det är deras upplevelse. Rektorn

uppgger att de inte undviker att utreda elevers behov av särskilt stöd för att det inte finns resurser för sådant särskilt stöd. Hon förklarar att alla elever som anmäls till elevhälsan får en pedagogisk kartläggning och sedan diskuterar man det särskilda stödet. Den pedagogiska kartläggningen lämnas till elevhälsan. Sedan ska en pedagogisk bedömning göras, och de två delarna blir en utredning om särskilt stöd. Sedan fattas beslut om åtgärdsprogram ska utarbetas eller inte. Även om elever till exempel inte skulle få plats på kommunens särskilda undervisningsgrupp så utreds eleverna, uppger rektorn.

Rektorn beskriver vidare att hon inte vet om det funnits någon dokumenterad rutin tidigare gällande särskilt stöd. Personalen har inte haft en gemensam bild på hur det ska fungera.

Rättslig reglering

Om det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen ska detta anmälas till rektorn. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. (3 kap. 7 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av utredningen framgår att Åbyskolan tidigare haft otydliga rutiner gällande särskilt stöd och att personalen inte haft en gemensam bild av hur det ska fungera men att skolan från och med höstterminen 2024 har nya rutiner gällande arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd. Lärare och rektorn uppger att anmälningar som görs till elevhälsan för att elever befaras att inte nå de betygskriterier som minst ska uppfyllas leder till en utredning om elevs behov av särskilt stöd. Elevhälsans representanter är av annan uppfattning och menar att en anmälan ibland leder till en sådan utredning om det särskilda stödet finns att sätta in och att sådana utredningar inte görs när de vet att åtgärdsprogram inte kommer att utarbetas.

Mot bakgrund av att såväl lärarna som rektorn uppgett att om elever anmäls för behov av en utredning om särskilt stöd startas en sådan utredning och då elevhälsan inte kunnat ge något exempel på att en utredning inte startats efter en anmälan bedömer Skolinspektionen att det inte framkommit att det finns brister i verksamheten vid Åbyskolan när det

gäller att starta utredningar om särskilt stöd. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Mottagande av nyanlända elever

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med lärare, representanter för elevhälsan och rektorn framkommer det att nyanlända elever som börjar på Åbyskolan först blir bedömda av kommunens centrala mottagningsenhet för nyanlända elever. Den centrala enheten gör en kartläggning av elevernas kunskaper och överlämnar resultatet sedan till skolan. På Åbyskolan är det läraren i svenska som andra språk som är den som har hand om dessa elevers mottagande och som sedan även gör en egen bedömning av elevernas kunskaper.

Lärarna och rektorn uppger att kunskapsbedömningen beaktas vid planering av elevernas undervisning i skolan, och det hanteras av läraren i svenska som andra språk. Rektorn anger att elevernas placering i årskurser och undervisningsgrupper sker med beaktande av kunskapsbedömningen samt med viss hänsyn till elevernas ålder. Rektorn uppger att det är hon som fattar beslut om placeringen, men att skolan inte har fått någon nyanländ elev sedan hon tillträtt som rektor.

Rättslig reglering

En nyanländ elevs kunskaper ska bedömas om en sådan bedömning inte är uppenbart onödig. Rektorn ansvarar för att bedömningar görs. En bedömning ska göras skyndsamt. En nyanländ elev vars kunskaper har bedömts ska placeras i den årskurs som är lämplig med hänsyn till elevens ålder, förkunskaper och personliga förhållanden i övrigt. Rektorn ska besluta om en sådan elevs placering i årskurs så snart som möjligt och senast inom två månader från dess att eleven har tagits emot i skolväsendet. (3 kap. 12 c-e §§ skollagen)

När en nyanländs elevs kunskaper bedöms ska Skolverkets kartläggningsmaterial för bedömning av nyanlända elevers kunskaper användas som underlag för bedömningen. (1–3 §§ Skolverkets föreskrifter [SKOLFS 2016:10] om underlag för bedömning av nyanlända elevers kunskaper)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har fått del av några kränkingsutredningar från skolan.

Av intervjuer med elever framkommer det att de känner sig trygga på skolan. De uppger dock att det förekommer konflikter vid skolans baksida som är en del av skolgården, där det inte ofta finns vuxna närvarande. Det medför att det tar tid tills vuxna får reda på när konflikter uppstår där. Eleverna uppger även att det förekommer konflikter vid fotbollsplanen men att det blivit bättre på senare tid då fler vuxna finns där. Rektorn uppger att de har rastvärdar som numera leder aktiviteterna på rasterna. Eleverna anser att personalen agerar när de får reda på kränkningar och att det blir samtal med elever och vårdnadshavare i de fallen. I värre fall kan det bli fråga om samtal med rektorn.

Av intervjuer med lärare, representanter för elevhälsan och rektorn framkommer det att personalen agerar då en elev utsätts för kränkande behandling. Personalen gör då en anmälan om kränkning i skolans IT-program, och därefter görs en utredning. I utredningen ska det beskrivas hur ärendet ska fortskridas och vilka åtgärder som ska vidtas. I de fall man har löst kränkningssituationen direkt på plats så startar de ingen utredning i IT-programmet, men det blir en utredning som genomförs, utreds och åtgärdas i praktiken ändå. Men alla anmälningar noteras i programmet. Rektorn och kuratorn går igenom varje ärende en gång i veckan, och enligt informationsinhämtningen anmäls kränkingsärendena till huvudmannen.

Representanter för elevhälsan upplever att lärarna blivit bättre på att agera och anmäla kränkningar samt utreda de. Det vidtas åtgärder för att kränkningen inte ska upprepas i framtiden. Enligt lärarna är eleverna med och avgör om kränkingsärendet är klar för avslut. Enligt lärare och elever är trygghet och kränkningar en stående punkt på elevrådets alla möten.

Rättslig reglering

Personal får vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero. Detta innefattar en befogenhet att ingripa fysiskt för att avvärja våld, kränkningar eller andra ordningsstörningar. (5 kap. 6 § skollagen)

En lärare eller annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. (6 kap. 10 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Anmälan till socialnämnden

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av informationsinhämtningen framgår att skolan läsåret 2023/24 gjorde 32 anmälningar till socialnämnden på grund av oro för att elever far illa.

I intervju med lärare uppger de att alla vuxna på skolan har en skyldighet att göra en orosanmälan om de finner oro för att elever far illa. Skolan har en gemensam checklista de utgår ifrån. Lärarna, representanter för elevhälsan och rektorn uppger att lärarna vänder sig med sin oro till elevhälsan där kuratorn och rektorn ingår. Det är rektorn och biträdande rektorn som fattar beslut om orosanmälningar ska göras till socialnämnden.

Rättslig reglering

Huvudmannen för skolverksamhet och den som är anställd i sådan verksamhet, ska på socialnämndens initiativ i frågor som rör barn som far illa eller riskerar att fara illa samverka med samhällsorgan, organisationer och andra som berörs. Bestämmelser om skyldighet att anmäla till socialnämnden att ett barn kan behöva nämndens skydd finns i 14 kap. 1 § socialtjänstlagen (2001:453). (29 kap. 13 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet

ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av utredaren Anna Malmenfelt.

Utredaren Caroline Turan har varit föredragande i ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även utredaren Peter Sjöberg varit delaktig.